

**ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ “НЕОФИТ РИЛСКИ” -
БЛАГОЕВГРАД
ФАКУЛТЕТ ПО ИЗКУСТВОТА**

---

*България, Благоевград 2700, ул. “Иван Михайлов” 66,
тел.+359 73 8889-133, E-mail: art@swu.bg*

Утвърждавам:

ДЕКАН НА ФИ: .....

/проф. д.н. Й.Гошев/

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

п о

“Алтернативни форми на туризъм”

Задължителна дисциплина, включена в учебния план на квалификационен курс „Културен туризъм в граничния регион България – Гърция“

Професионално направление: Пътувания, туризъм и свободно време /шифър 1015 от Класификатор на областите от образование и обучение/

Специалност: Културен туризъм в граничния регион България – Гърция

Образователно-квалификационна степен на обучение: Специалист по културен туризъм /шифър 263201 от НКПД/ и специалист, турагентска дейност

/шифър 33393002 от НКПД /

Професионална квалификация: Професионална квалификация по културен туризъм и туроператорска дейност

Срок на обучение: 3 месеца

Форма на обучение: РЕДОВНО

Факултет: Факултет по изкуствата /ФИ/

Обучаваща катедра: Лаборатория то културен туризъм
Благоевград 2018

АНОТАЦИЯ В дисциплината „Алтернативни форми на туризъм”, която е част от курса „Културен туризъм в граничния регион България – Гърция“ ще бъде представено развитието на алтернативните форми на туризма в област Благоевград, Р. България и област Серес, Р. Гърция. Акцентът ще бъде поставен върху разкриване на възможностите за разработване на трансгранични туристически маршрути свързани с различните алтернативни форми на туризъм в конкретния регион, тъй като и от двете страни на границата са налице балнеолечебни центрове, планински курорти, местности подходящи за практикуване на селски и ловен туризъм, винарни с възможност на посрещане на групи туристи, историко-архитектурни и религиозни обекти от голямо значение за световната културата, което е основна предпоставка за успешното разработване на транграничните туристически маршрути.

ОПИСАНИЕ НА КУРСА Курсът включва 6 академични часа аудиторна заетост /30 часа лекции и 15 часа извънаудиторна заетост. Крайното оценяване е на база текущ контрол.

ЦЕЛ НА УЧЕБНАТА ДИСЦИПЛИНА Целта на лекционния курс е да се придобият знания за алтернативните форми на туризма, като основно ще бъдат разгледани селския, екологичния, винения, балнеоложкия, спа и уелнес, медицинския, екстремния, религиозния, планинския и ловния туризъм в трансграничния регион България – Гърция. В рамките на курса студентите ще придобият умения и компетентности за: разработване конкретно на трансгранични туристически маршрути; изготвяне на анкетни карти свързани с различни проблематики относно алтернативните форми на туризма.

ФОРМА НА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА: Редовна

ФОРМИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА УЧЕБНИЙ ПРОЦЕС: лекции, дискусии, аудиторни упражнения, самостоятелни проучвания и презентации на резултатите

ЕЗИК, НА КОЙТО СЕ ПРОВЕЖДА КУРСЪТ: Български

№	Тема	Брой	Брой
---	------	------	------

		лекции	упражн.
1	<p>Алтернативни форми на туризма. Експликации и терминологични уточнения.</p> <p>Цели на темата: студентите да бъдат запознати с конкретната терминология, да им бъдат представени основните дефиниции по тематиката и да бъдат въведени в проблематиката на развитието на алтернативните форми на туризма в трансграничния регион България - Гърция. Представяне на курса: предмет, задачи, терминология, основна литература. Основният акцент е върху възможностите за развитие на алтернативните форми на туризма в разглеждания трансграничен регион.</p> <p>Очаквани резултати: начални знания за преподаваната проблематика.</p>	1	0
2	<p>Концептуална рамка на културния и религиозен туризъм. Възможности за развитие на културния и религиозен туризъм в разглеждания трансграничен регион.</p> <p>Цели на темата: да се представят дефинициите, основните характеристики и ресурси на културния и религиозен туризъм в трансграничния регион. Акцентът ще бъде поставен върху разкриване на възможностите за разработване конкретно на трансгранични културни туристически маршрути и трансгранични религиозни туристически маршрути.</p> <p>Очаквани резултати: познания за културните и религиозни обекти в региона.</p>	1	0
3	<p>Концептуална рамка на селския и екологичен туризъм. Възможности за развитие на селския и екологичен туризъм в разглеждания трансграничен регион.</p> <p>Цели на темата: да се представят дефинициите, основните характеристики и ресурси на селския и екологичен туризъм в трансграничния регион. Акцентът ще бъде поставен върху разкриване на възможностите за разработване конкретно на трансгранични маршрути за селски туризъм и трансгранични маршрути за екологичен туризъм.</p> <p>Очаквани резултати: познания за селския и екологичен туризъм в региона.</p>	1	0
4	<p>Концептуална рамка на планинския и екстремн туризъм. Възможности за развитие на планинския и екстремн туризъм в разглеждания трансграничен регион.</p>	1	0

	<p><u>Цели на темата:</u> да се представят дефинициите, основните характеристики и ресурси на планинския и екстремн туризъм в трансграничния регион. Акцентът ще бъде поставен върху разкриване на възможностите за разработване конкретно на трансгранични планински туристически маршрути и трансгранични маршрути за екстремн туризъм.</p> <p><u>Очаквани резултати:</u> познания за планинския и екстремн туризъм в региона.</p>		
5	<p>Концептуална рамка на медицинския, балнеолечебния, СПА и Уелнес туризма. Възможности за развитие на медицинския, балнеолечебния, СПА и Уелнес туризма в разглеждания трансграничен регион.</p> <p><u>Цели на темата:</u> да се представят дефинициите, основните характеристики и ресурси на медицинския, балнеолечебния, СПА и Уелнес туризма в трансграничния регион. Акцентът ще бъде поставен върху разкриване на възможностите за разработване конкретно на трансгранични туристически маршрути по конкретните алтернативни видове туризъм.</p> <p><u>Очаквани резултати:</u> познания за медицинския, балнеолечебния, СПА и Уелнес туризъм в региона.</p>	1	0
6	<p>Концептуална рамка на ловния и винен туризъм. Възможности за развитие на ловния и винен туризъм в разглеждания трансграничен регион. Други алтернативни форми на туризма в региона.</p> <p><u>Цели на темата:</u> да се представят дефинициите, основните характеристики и ресурси на ловния и винен туризъм в трансграничния регион. Акцентът ще бъде поставен върху разкриване на възможностите за разработване конкретно на трансгранични ловни туристически маршрути и трансгранични винени туристически маршрути. Разглеждане на други алтернативни форми на туризма в региона като конгресен, пещерен и др.</p> <p><u>Очаквани резултати:</u> познания за ловния и винен туризъм в региона.</p>	1	0

ЛИТЕРАТУРА

А. Основна

1. Апостолов Н. (2003). Планински рекреативен туризъм. Същност, организация и развитие, НБУ-ЦДО-Радиоуниверситет.
2. Великова Е. Анев И., Гътовски Ил., Емилова Ир. (2018). Икономически ефекти от използването на минералните извори в СПА туризма, Издателски комплекс – УНСС, София.
3. Георгиев Г. Мадгерова Р. (2010). Въведение в туризма, Университетско издателство „Неофит Рилски“, Благоевград.
4. Георгиев В. Г. (2017). Район Рила-Пирин: Тематичен туризъм, изд. Колеж по туризъм – Благоевград, София.
5. Желева –Мартинс, Д. (2005). Културен туризъм, София.
6. Закон за туризма Обн. ДВ. Бр. 56 от юни 2002г. изм. ДВ. Бр.96 от 1 Декември 2017г.
7. Йорданов Й. (2009). Основи на алтернативното туристическо предлагане, изд. ПАЛ, София.
8. Йорданов Й. (2013). Основи на алтернативния туризъм, изд. Интел Ентранс, София.
9. Кръстева Р. (2014). Селски Туризъм. Изд. Авангард Прима, София.
10. Кръстева Р. (2018). Международен туризъм, Изд. Авангард Прима, София.
11. Наредба № 2 от 29.01.2016 за условията и реда за сертифициране на „балнеолечебен (Медикъл Спа) център“, „СПА център“, „Уелнес център“ и „Таласотерапевтичен център“.
https://www.kzp.bg/data/content/u/9/upload/Zakoni%20i%20naredbi/NAREDBA_2_ot_29012016_g_za_usloviqta_i_reda_za_serificirane_na_balneoleceben_medikyl_SPA_centyr_SPA.pdf
12. Рибов М и колектив, (2008). Туристически дестинации, изд. Тракия-М, София.
13. Стамов Ст., Никовска Кр., Михов Р, (2011). Състояние и развитие на алтернативните форми на туризъм у нас.
14. Стамов Ст., Никовска Кр. (2015). Балнеолечебен и спа туризъм, изд. Кота, Стара Загора.
15. Станкова М. (2003). Форми на алтернативен туризъм – селски туризъм, изд. ИК “L & V press”, София.
16. Станкова М. (2007). Алтернативен туризъм. Организационни принципи и управленски практики, Университетско издателство „Неофит Рилски“, Благоевград.
17. Статев В. (2007). Селски туризъм, изд. Фебер, Велико Търново.
18. Стойкова Б., (2010). Културен туризъм , изд. СД „Контраст“, Стара Загора.
19. Терзийска И. (2015) Маршрути за културен туризъм, университетско издателство „Неофит Рилски“, Благоевград.
20. Основи на балнеолечението (1984). Медицина и физкултура, София.

21. Христова В. (2015) Кулинарен туризъм, Колеж по туризъм – Благоевград, изд. Скеле принт.

Б. Допълнителна

1. Атанасова М., Бъчварова С. (2006). Селски и аграрен туризъм в България, изд. Авангард Прима, София.
2. Главни балнеологични курорти (1983). Медицина и физкултура, София.
3. Димитров П., Кръстева Р., Узунова Д. Мирчова С. (2016) Конюнктура на туристическите пазари, изд. Авангард Прима, София.
4. Костов Е. (2001) Културният туризъм, София.
5. Маджарова С. (1998). Селският туризъм – алтернативна форма за развитие икономиката на селските райони.
6. Стоянова М., Владев И. (2007). Туризмът в Балканските страни, Унив. Изд. „Еп. Константин Преславски, Шумен.
7. Стоянова М., Владев И. (2014). Туристическите ресурси на Балканските страни, Електронен учебник, Унив. Изд. „Еп. Константин Преславски, Шумен.
8. Тодоров Т. (2004). Основи на планинарството част I, Зеа-принт ЕООД, Смолян.
9. Gee Ch. Y., Makens J. C., Choy D.J.L. (1989). The travel industry, Van Nostrand Reinhold Publ. New York.

КОНСПЕКТ

1. Същност на алтернативните форми на туризъм. Характерни особености. Възможности за развитие на алтернативните форми туризъм по транграничния регион България – Гърция.
2. Културен и религиозен туризъм. Дефиниции, характерни особености и историческо развитие.
3. Развитието на културния и религиозен туризъм по транграничния регион България – Гърция и по конкретно в област Благоевград Р. България и област Серес Р. Гърция.
4. Селски и екологичен туризъм. Дефиниции, характерни особености и историческо развитие.
5. Развитието на селския и екологичен туризъм по транграничния регион България – Гърция и по конкретно в област Благоевград Р. България и област Серес Р. Гърция.
6. Планински и екстремн туризъм. Дефиниции, характерни особености и историческо развитие.

7. Развитието на планинския и екстремн туризъм по транграничния регион България – Гърция и по конкретно в област Благоевград Р. България и област Серес Р. Гърция.
8. Медицински, балнеолечебен, СПА и Уелнес туризъм. Дефиниции, характерни особености и историческо развитие.
9. Какво гласи Хипократовата клетва. Изберете цитат и коментирайте защо ви впечатли. Според Вас Хипократовата клетва спазва ли се днес?
10. Развитието на медицинския, балнеолечебния, СПА и Уелнес туризма туризъм по транграничния регион България – Гърция и по конкретно в област Благоевград Р. България и област Серес Р. Гърция.
11. Ловен и винен туризъм. Дефиниции, характерни особености и историческо развитие.
12. Развитието на ловния и винения туризъм по транграничния регион България – Гърция и по конкретно в област Благоевград Р. България и област Серес Р. Гърция.
13. Туристическа инфраструктура и туристическа суперструктура в транграничния регион България-Гърция и по конкретно в област Благоевград Р. България и област Серес Р. Гърция.
14. Тенденции в развитието на алтернативните форми на туризъм.
15. Развитие на международния туризъм в условия на политико-социални кризи.

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО Хорариумът на учебната дисциплина се състои от лекции и самостоятелна извънаудиторна работа на студентите. **Лекциите** са върху основните теми, заложи в учебната програма и включват класическо представяне, онагледено със снимков и видео материал, представен чрез съвременните технологии и програми на Лабораторията по културен туризъм. **Извънаудиторната заетост** включва изучаване на литературата по дисциплината; рефериране на литература - статия или книга върху тема от изучавания материал; самостоятелно онлайн изследване и изготвяне на анкетна карта свързана с различни проблематики относно алтернативните форми на туризма; изготвяне и презентация на проект върху транграничен маршрут за алтернативните форми на туризма.

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОЦЕНЯВАНЕТО Оценкаването се базира на следните елементи:

1. Участие в дискусии – 20 %;
2. Провеждане на анкетно проучване, анализ на резултатите и презентация – 40 %;
3. Изготвяне, презентация и защита на курсов проект върху транграничен маршрут за алтернативните форми на туризма – 40 %. Окончателна оценка студентите получават

оценка по шестобалната система при следните съответствия с точковата система:
Отличен: 90% - 100%; Мн. добър: 75% - 90%, Добър: 61% - 74%, Среден: 51% - 60%;
Слаб 0% - 50%

Автор: гл. ас. д-р Руска Кръстева

Подпис:

.....

Учебната програма е обсъдена и приета на заседание на Научния съвет на
Лабораторията по културен туризъм, проведено на ....., Протокол № .....

Ръководител на Лабораторията по културен туризъм .....

Проф. д.н.к. Васил Марков